

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Mattheüs 25, 1 - 13
Ochtenddienst

In deze dienst willen we een begin maken met de voorbereiding op het Heilig Avondmaal zoals we dat volgende week, zo de Here wil zullen vieren. We willen dat doen aan de hand van de gelijkenis van de vijf wijze en de vijf dwaze maagden. Een gelijkenis die de Here Jezus tamelijk kort voor zijn sterven heeft verteld. Na votum en zegengroet zullen we de Here loven in ons lied. En dat lied is Psalm 149 de verzen 1 en 2.

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Lied : Psalm 149 : 1 en 2**
- 4. Lezing van de wet**
- 5. Zingen : Psalm 124 : 1 en 3 (vers 3 door de groepen 3 t/m 8 van de Morgenster geleerd)**
- 6. Gebed om vergeving van onze zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7. Schriftlezing : Mattheüs 24 : 29 - 51**
- 8. Lied : Psalm 95 : 1 en 2**
- 9. Tekst : Mattheüs 25 : 1 - 13**
- 10. Zingen : Psalm 95 : 3, 4 en 5**
- 11. Dankzegging en gebed (overlijden moeder B.W. de Vries, , trouwen Jan vd Berg & Trudy Kraay, onttrekking br. Tjeerd Prins)**
- 12. Slotzang : Lied 296 : 1, 2 en 3**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, (jongelui), jongens en meisjes,

Volgende week zullen we, als de Here het wil, weer het Heilig Avondmaal met elkaar vieren. Die zondag vallen een aantal gebeurtenissen met elkaar samen. Want volgende week is het ook Pasen. We vieren dus dubbel feest volgende week. We vieren de opstanding van onze Here Jezus Christus uit de dood en we vieren in het Heilig Avondmaal dat wij zelf opsnapt zijn aan de dood en het leven hebben ontvangen. En volgende week is ook de afsluiting van de periode van verootmoediging die de Generale Synode van Zuidhorn had ingesteld. En zo'n periode van verootmoediging, waarin we stil staan bij onze zonden en tekortkomingen, draagt alleen vruchten als we met deze ellende naar de Here Jezus vluchten in het geloof dat Hij onze ellende heeft weggenomen. Het is dus heel mooi om zo'n periode van verootmoediging af te sluiten met het Heilig Avondmaal, waarin onze God tegenover Wie we zovaak en zoveel gezondigd hebben, ons in het brood en de wijn ons ervan verzekert dat Hij ons al deze zonden nooit zal toerekenen.

Ook heb ik u in de afgelopen preken steeds gewezen op het Koninkrijk der hemelen. Dit Koninkrijk waarvan eerst Johannes de Doper en later ook de Here Jezus zelf hebben gepredikt dat het dichtbij gekomen was. Dat "dichtbij" had niet alleen te maken met de tijd, maar ook met de Here Jezus. Hij brengt dit Koninkrijk dat voor ons onbereikbaar was vanwege onze zonden dichtbij voor ons. Door die zonden van ons weg te nemen. Nu is dit Koninkrijk er nog niet in zijn volle glorie. Maar het is er al wel. En in het Heilig Avondmaal dat we met elkaar mogen vieren volgende week vinden we is een voorsmaak van de vreugde die wacht. Het is ook een voorsmaak van het grote bruiloftsfeest dat we zullen vieren als de Here Jezus in al zijn heerlijkheid op de aarde terugkeert. Over die bruiloft gaat het ook in de gelijkenis die de Here Jezus vlak voor zijn sterven heeft verteld en die de tekst vormt voor de preek van deze morgen. En ik bedien u vanmorgen Gods Woord over dit Schriftgedeelte onder het volgende thema:

Zorg dat u gereed bent als je de bruiloft van Christus wil meevieren

De gelijkenis van de wijze en de dwaze maagden. Zo vermeldt het kopje boven deze tekst in onze Bijbel. En zo staat hij ook onder ons bekend. En zo staat hij ook in vele kinderbijbels. De kinderbijbels, waaruit onze ouders, trouw aan hun doopbelofte, ons vaak de eerste verhalen over de Here hebben verteld. Ook dit verhaal is door mijn

ouders aan mij verteld. En waarschijnlijk hebt u het als kind ook gehoord. En kennen de kinderen, die hier zitten het verhaal ook. Ja toch? De gelijkenis van de wijze en de dwaze maagden. Hoe goed sommige kinderbijbels ook zijn, toch zitten de meesten er bij deze vertelling toch enigszins naast. Want waar waren deze meisjes toen ze op de bruidegom zaten te wachten?, volgens u? Ik denk dat de meesten van ons het beeld hebben, dat ze ergens langs de route zaten, waar de bruidegom langs zou komen.

Toch is dat niet het geval. En wie de landen rond de Middellandse Zee een beetje kent, ziet ook snel in dat die voorstelling heel onwaarschijnlijk is. Wie bijvoorbeeld 's avonds in Griekenland over straat loopt, zal daar geen Grieks meisje zien. En in Turkije is het al net zo. Ja, zo is het in vele landen rond de Middellandse Zee. Meisjes mogen 's avonds alleen naar buiten onder begeleiding van een mannelijk familielid. Meisjes blijven 's avonds binnen.

Dat zovelen denken, dat deze meisjes langs de weg zitten te wachten, is wel te begrijpen. Want vers 1 lijkt dat ook te zeggen. "Dan zal het Koninkrijk der hemelen vergeleken worden met tien maagden, die haar lampen meenamen en uittrokken, de bruidegom tegemoet. Deze zin wordt vaak opgevat als de eerste gebeurtenis van dit verhaal. Tien maagden gingen op pad. De bruidegom tegemoet. Maar dat is een verkeerde opvatting van die eerste zin. De Here Jezus geeft alleen maar een korte typering of samenvatting van het verhaal en gaat pas in vers twee het verhaal zelf vertellen. De Here Jezus zegt in die eerste zin alleen maar waar het Koninkrijk der hemelen mee te vergelijken zal zijn. Het is hetzelfde als ik tegen u zeg: "Ik ga u het verhaal vertellen van twee jongens die met een roeiboot de Oude Maas overstaken." Waarbij ik dan het verhaal bijvoorbeeld zo begin: de ene jongen heette Hans en de andere heette Piet.

De Here Jezus vertelt dus in vers 1 waar je het Koninkrijk van de hemelen op die dag mee zal kunnen vergelijken. Op die dag. Daarmee bedoelt Hij, op de dag van zijn wederkomst. Want deze gelijkenis volgt op de profetie van de Here Jezus over het eind van de tijden, zoals Hij daar in het voorafgaande hoofdstuk over heeft gesproken. Hij heeft de discipelen toen eerst verteld over de verdrukking die er zal komen. De valse christussen die zullen opstaan. Maar aan het eind van die verdrukking zal Hijzelf terugkomen. Zijn komst zal net zo plotseling zijn als die van een bliksemschicht. Het zal in die dagen zijn als in de dagen van Noach. De mensen zullen hun gewone

levenspatroon volgen. Niets vermoedend. En zoals de mensen in de dagen niets bemerkten totdat de zondvloed kwam en hen wegnam, zo zal het ook bij terugkeer van de Here Jezus zijn. Dan zullen er twee in het veld zijn, één zal aangenomen worden en een ander achtergelaten worden; twee vrouwen zullen aan het malen zijn met de molen, één zal aangenomen worden de ander achtergelaten worden.

Op die dag zul je het Koninkrijk der hemelen kunnen vergelijken met tien maagden, die hun lampen namen en uittrokken, de bruidegom tegemoet. Tien maagden zijn er. Tien meisjes, jonge vrouwen. Deze tien maagden waren samen. En het is het meest waarschijnlijk dat ze naar de bruiloftszaal zijn gegaan om daar met de bruid de komst van de bruidegom af te wachten. Ze zijn klaar voor het feest en zoals het hoort hebben ze een olielamp meegenomen. Maar deze meisjes zijn niet gelijk. Vijf van hen zijn dwaas. Ze denken niet goed na. Ze zijn slordig en kortzichtig. En zonder grondig voor te bereiden zijn ze van huis gegaan. De vijf wijze meisjes hebben wel rekening gehouden met het feit, dat het wel eens anders zou kunnen gaan, dan ze verwachten. Want voor de zekerheid hebben ze nog een extra flesje met olie meegenomen. Voor het geval dat. Want ze er straks absoluut bij zijn als de bruidegom wordt binnengehaald. Dat willen ze voor geen goud missen. Daarom hebben ze extra maatregelen genomen. Zo zitten de meisjes te wachten en te wachten. Zonder dat de oproep klinkt: "Daar komt de bruidegom!" En langzamerhand worden ze dan ook moe, de oogleden worden zwaar, ze zitten te knikkebollen en stuk voor stuk vallen ze in slaap. Zowel de wijze als de kortzichtige meisjes vallen in slaap. In dit slapen moeten we dan ook niet iets van zonde zien. Het ligt misschien voor de hand het gedrag van de meisjes zo uit te leggen, omdat er zo vaak in de Bijbel staat dat we moeten waken, maar toch is het geen zonde van de meisjes. Er wordt later ook niemand aangesproken op het feit dat ze geslapen hadden. In zullen alle mensen in slaap zijn als de Here Jezus terugkomt. Iedereen, gelovig en ongelovig, zal overvallen worden door de komst van de Here Jezus. Hij heeft toch zelf gezegd, dat Hij als een dief in de nacht zal komen. We moeten de Here verwachten. Op zijn komst voorbereid zijn. Maar we kunnen niet op Hem gaan zitten wachten. Dat wil de Here ook niet. Hij wil niet dat we stoppen met ons dagelijks werk en thuis gaan zitten wachten. Nee. We moeten gewoon ons werk doen. Maar wel in verwachting. Zoals deze meisjes in slaap gevallen zijn, maar ondertussen wel de bruidegom

verwachten. Zo moeten wij gewoon ook onze dagelijkse plicht doen, maar in ons hart moeten we er rekening mee houden dat de Here elke dag kan terugkomen.

En dan, midden in de nacht klinkt er geroep: "De bruidegom, zie, gaat uit hem tegemoet!" Midden in de nacht klinkt deze roep. Op zich is dat heel vreemd. Welke bruidegom komt er nu midden in de nacht? Maar zo zal het zijn bij de terugkeer van onze Heiland. En de meisjes schrikken wakker. En opwinding vervult ze. Eindelijk is het zover: de bruidegom komt eraan. En ze maken hun lampen in orde. De lampen van de meisjes brandden zwakjes. Maar nadat de wijze meisjes de olie hebben bijgevuld, branden hun lampen weer volop. Maar de kortzichtige meisjes zien dat ze het niet gaan redden met de olie die nog in hun lampen is. De lampen branden maar zwakjes. En de vlam wordt kleiner en kleiner. De dwaze meisjes hopen nu op hulp van de andere. Als die hun wat van hun olie geven, dan kunnen ook zij de bruidegom tegemoet gaan. En ze vragen het dan ook: Geeft ons van uw olie, want onze lampen gaan uit. Maar de wijze antwoordden en zeiden: Neen, straks is er misschien niet genoeg voor ons en voor u; ga liever naar de verkopers en koopt voor uzelf.

De dwaze meisjes haasten zich naar buiten om olie te gaan kopen. Ook andere vijf gaan naar buiten. Blij gaan ze de bruidegom tegemoet om hem binnen te halen. En zo gebeurt het ook. De wijze meisjes gaan de bruidegom tegemoet. En daarna volgen ze hem als hij de bruiloftszaal binnengaat. Samen met hem gaan ze naar binnen en samen vieren ze feest. En als iedereen binnen is gaat de deur op slot.

En dan gebeurt er iets heel onverwachts in het verhaal. De vijf dwaze meisjes komen terug van olie kopen. Maar tot hun ontzetting vinden ze een gesloten deur. Waarom is de deur niet open? Zij willen het feest meevieren. Zij hebben toch ook op de bruidegom gewacht. Maar waarom is de deur nu op slot? En daarom gaan ze roepen: Heer, heer, doe ons open! Laat ons erin!

Maar tot hun afgrijzen zegt de bruidegom: "Voorwaar, ik zeg u, ik ken u niet?" Op de discipelen moet dit een grote indruk hebben gemaakt. Want dit is het laatste dat ze hadden verwacht. Want de reactie van de bruidegom is geheel in strijd met het oosterse idee van gastvrijheid. Zelfs wij, die lang niet zo'n sterk gevoel voor gastvrijheid hebben, zullen niet snel iemand die te laat komt voor onze bruiloft en aanbelt om toch het feest te mogen meevieren, zomaar de deur wijzen. En de woorden van de bruidegom zijn helemaal onbegrijpelijk. Want waarom zegt Hij dat hij hen niet kent? Zij waren

toch ook uitgenodigd. Zij hebben toch ook op zijn komst gewacht? Waarom zegt hij nu dat hij ze niet kent?

Ongetwijfeld weet de bruidegom, de Here Jezus, wie deze meisjes zijn. Maar dat bedoelt Hij ook niet als Hij zegt: "Voorwaar, ik zeg, ik ken u niet." Iemand kennen betekent in de Bijbel niet dat je weet wie iemand is, maar het betekent, dat je een band met iemand hebt. Dat je weet hoe hij is, omdat je geregeld met hem omgaat. Dat betekent "kennen" in de Bijbel. En van deze meisjes zegt de Here Jezus grote stelligheid dat Hij ze niet kent. Want Hij begint zijn zin met de woorden "voorwaar, ik zeg u", Ik ken u niet. Dat betekent dus: er is geen band tussen u en Mij. Was er een echte band tussen u en Mij geweest, dat had u ervoor gezorgd dat u klaar was. Dan had u uw maatregelen genomen. U wist niet precies wanneer Ik zou komen. Daarom had u ervoor moeten zorgen, dat u extra olie bij u had. Dan was u gereed geweest bij mijn komst.

Dáár gaat het om in deze gelijkenis: wij moeten klaar zijn om de Here te ontmoeten en we moeten er rekening mee houden dat zijn terugkomst plaats vindt op een moment dat wij het niet verwachten. Dat is ook wat de Here Jezus bedoelt als Hij in vers 13 zegt: "Waakt dan, want u weet de dag noch het uur." Hij bedoelt daarmee niet, dat we moeten stoppen met dit leven en moeten gaan zitten wachten op zijn komst. Want we weten niet wanneer de Here zal terugkomen. We zijn wat dat betreft net zo onwetend als de tien meisjes, die ook niet wisten wanneer de bruidegom zou komen en al wachtend in slaap vielen. Je kunt niet op de Here Jezus gaan zitten wachten, maar wel moet je Hem ieder moment verwachten. Ieder moment kan Hij komen en dan moet je klaar zijn. Want als het moment daar is, is er geen tijd meer om je leven in orde te maken.

Als de Here Jezus komt hebt u geen tijd meer om aan je geloof te gaan werken. Dan hebt u geen tijd meer om vrede te sluiten met je broeder of zuster. Dan is er geen tijd meer om weer wat trouwer de kerkdiensten te gaan bezoeken. Dan is er geen tijd meer om met zondige gewoontes te breken, die we nu maar in ons leven toelaten. Dan moeten we klaar zijn. Want als we niet klaar zijn op het moment dat de Here Jezus terugkeert dan komen we voor een gesloten deur. Als u nu de Here Jezus niet belangrijk genoeg vindt om voor te leven. Als u nu de gemeenschap met de Here Jezus niet zoekt. Dan loopt u het gevaar dat u straks de deur gesloten vindt. Dat u het feest van de bruiloft van het Lam niet mee kan vieren. Ja, dat u buiten moet blijven, waar het geweest is en het tandengeknars.

Daarom moeten we ons elke dag afvragen of we nog met de Here Jezus leven. Moeten we er voor waken, dat we onszelf niet misleiden of door de satan laten misleiden. Want het kan zo gemakkelijk gebeuren, dat we voor onszelf gaan leven in plaats van voor de Here Jezus. Dat we ons laten meeslepen door onze begeertes en verlangens en de liefde voor God wegwijnt. Dat we in zonden leven en ons niet inzetten om met de zonden te breken. Begrijpt u me dus goed, het gaat nu niet over zonden, die nog tegen onze wil in ons over zijn gebleven zoals het Avondmaalsformulier zegt. Zoals deze zonden ons nu niet verhinderen om aan het Avondmaal te gaan, zo zullen deze zonden ons bij de terugkeer van de Here Jezus ons niet hinderen om binnen te gaan in Gods Koninkrijk. Maar het gaat hier om zonden waar we niet tegen vechten, omdat we ons er eigenlijk wel prettig bij voelen. Zonden waarmee we ons verzoend hebben. Laat wie zo leeft toch wakker worden uit zijn roes.

Laat wat dat betreft deze week van voorbereiding een week zijn, waarin we weer meer tijd maken om na te denken over het leven met onze Koning Jezus Christus. Meer tijd maken om te bidden. Meer tijd maken om uit het Woord van uw Heiland te lezen. Verzoen u met uw broeder en zuster. Ga met nieuwe kracht het gevecht aan met uw zonden. Niet in eigen kracht, trouwens. Maar vanuit de kracht van de Heilige Geest die beloofd ook in u te willen wonen en werken. Bereid u voor op de viering van het Heilig Avondmaal door de gemeenschap te zoeken met uw Here en met de broeders en zusters die Hij u geschonken heeft. Dan zult u ook klaar zijn voor het moment dat de Here Jezus terugkomt.

Amen